

Souhrnná teritoriální informace:

Katar

Zastupitelský úřad 13. 9. 2022 13:42

Stát Katar je monarchií (emirátem) s prvky absolutistické a konstituční monarchie. Nezávislost získal v roce 1971. Hlavou státu je emír, který je vždy vybírán z rodu Al-Thani. Emír vykonává exekutivní moc prostřednictvím vlády, kterou sám jmenuje a odvolává. Jako vrchnímu veliteli branné moci mu přímo podléhá obranná rada, která vykonává obvyklé funkce ministerstva obrany. Soudní moc je kontrolována emírem, který jmenuje a odvolává soudce. Ústava z roku 2005 ustavuje Parlament (Majlis al-Shura) o 45 členech, z nichž 2/3 (30 členů) je voleno v přímé volbě a 1/3 (15 členů) je jmenována emírem z členů vlády a jiných osobností. Politické strany nejsou v Kataru povoleny.

Katar patří mezi ekonomiky s dominantní orientací na těžbu a zpracování ropy a zemního plynu. Příjmy z prodeje ropy a zkapalněného zemního plynu (LNG) tvoří tradičně kolem 70 % rozpočtových příjmů, představují 90 % exportu a podílí se z 60 % na HDP země, nicméně Kataru se daří diverzifikovat svoji ekonomiku. Druhým největším tvůrcem HDP s podílem 30-40 % jsou dnes služby, především finanční služby a cestovní ruch. Vzhledem k omezené místní produkci je většina potřeb země kryta dovozem. Katar je jedním z nejbohatších států na světě - v přepočtu na obyvatele více než 94 tis. USD a pro rok 2022 je předpoklad překročení hranice 99 tis. USD. Země disponuje 3. největšími zásobami zemního plynu na světě a je největším exportérem v jeho kapalně formě LNG. Export plynu směřuje do více než dvou desítek států 4 kontinentů. Katar je rovněž sídlem Gas Exporting Countries Forum (GECF), které slouží koordinaci světových cen plynu.

Katar byl ještě nedávno jednou z nejrychleji rostoucích ekonomik Zálivu, v posledních letech však růst ochabl. V roce 2020 HDP země poklesl o 3,6 % v důsledku světové epidemie COVID-19 a poklesu světových cen zemního plynu. V roce 2021 však došlo k oživení a nárůstu HDP o 2,9 % a v roce 2022 se očekává nárůst dokonce o 4,5 % (EIU). Hlavním motorem růstu země je tradičně mohutná domácí investiční poptávka, která je dána dlouhodobými investičními plány Kataru a podporovaná masivní výstavbou spojenou s pořádáním světového mistrovství ve fotbale na konci roku 2022.

Od roku 2015 pominula éra přebytků a i Katar vykazoval deficitní rozpočty. To se změnilo v roce 2021, kdy se rozpočet opět dostal do přebytku ve výši 1,3 % a v roce 2022 se očekává přebytek 4,3 % HDP. V letech 2019 a 2020 Katar trpěl deflací, která se v roce 2021 opět překlátila v inflaci 2,2 % a pro rok 2022 je předpověď dokonce 3,4%, což je přisuzováno především rostoucím cenám nemovitostí a služeb spojených s přípravou šampionátu FIFA a rostoucím cenám potravin ve světovém měřítku. Na rok 2023 je predikováno zklidnění a ustálení inflace na 2,5%. Míra nezaměstnanosti v roce 2020 byla zanedbatelná 0,5 %, přesto šlo o výjimečný výkyv a v roce 2021 došlo ke snížení na 0,3 % a počítá se s ustálením na hranici 0,2 % v budoucnosti. Katar si i nadále zachovává

Základní údaje	
Hlavní město	Dauha
Počet obyvatel	3 mil.
Jazyk	arabština (běžně používána angličtina)
Náboženství	islám
Státní zřízení	monarchie (emirát)
Hlava státu	Tamim bin Hamad Al Thani
Hlava vlády	Tamim bin Hamad Al Thani
Název měny	katarský riál (QAR)
Cestování	
Časový posun	+ 1 hodina (letní); + 2 hodiny (zimní)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	
Ekonomický úsek	
Konzulární úsek	
CzechTrade	ne
Czechinvest	ne
Ekonomika	
2021	
Nominální HDP (mld. USD)	275,3
Hospodářský růst (%)	2,9
Inflace (%)	2,3
Nezaměstnanost (%)	0,3

regionálně nejvyšší áčkové ratingy AA (Standards & Poor´s) a AA (Fitch) se stabilním výhledem. Fiskální situaci Kataru výrazně zlepšují naakumulované devizové rezervy z předchozích let, které jsou odhadovány na přibližně 300 mld. USD (tato částka přesahuje 150% HDP země). Rezervy jsou z větší části dlouhodobě investovány v zahraničí a z menší části pak uloženy v domácích aktivech. Správcem rezervních aktiv je Qatar Investment Authority (QIA), státní suverénní fond, který aktiva investuje prostřednictvím své dceřiné společnosti Qatar Holding.

Pokles cen ropy a plynu a s tím související pokles státních příjmů po roce 2014 nezměnil grandiózní investiční plány Kataru do roku 2030 (cca 200 mld. USD infrastrukturních investic) a větší vliv na ně dle dostupných informací neměla ani pandemie COVID- 19. Po uvalení ekonomické blokády a dovozního embarga na Katar ze strany jeho sousedů SAE, KSA a Bahrajnu v červnu 2017 utrpěla sice katarská ekonomika ztráty, avšak poměrně rychle se opět stabilizovala. Přeorientovala se na nové dodavatele a obchodní partnery a katarská vláda maximalizovala své úsilí o budování domácího spotřebitelského průmyslu a high-tech odvětví, které zemi mají zajistit soběstačnost zásobování.

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název státu je česky: Stát Katar, arabsky Dawlat Al Qatar, anglicky: The State of Qatar. Stát Katar je monarchií (emirátem) s prvky absolutistické a konstituční monarchie. Nezávislost získal v roce 1971. Hlavou státu je emír, který je vždy vybírán z rodu Al-Thani. Emír vykonává exekutivní moc prostřednictvím vlády, kterou sám jmenuje a odvolává. Jako vrchnímu veliteli branné moci mu přímo podléhá obranná rada, která vykonává obvyklé funkce ministerstva obrany. Soudní moc je kontrolovaná emírem, který jmenuje a odvolává soudce. Ústava z roku 2005 ustavuje Parlament (Majlis al-Shura) o 45 členech, z nichž 2/3 (30 členů) jsou voleni v přímé volbě a 1/3 (15 členů) je jmenována emírem z členů vlády a jiných osobností. Politické strany nejsou v Kataru povoleny. V říjnu 2021 proběhly v dějinách země první volby do Parlamentu (Majlis al-Shura), kdy v souladu s ústavním pořádkem bylo 30 členů zvoleno a 15 bylo jmenováno Emírem.

1.2 Zahraniční politika země

Katar je malý stát s výhodnou geografickou polohou pro obchod, avšak obklopen nestabilitou politických událostí. Katarská zahraniční politika byla v poslední době silně negativně ovlivněna konfliktem v rámci regionu, který vyústil v blokádu Kataru a přerušení jakýchkoliv dodávek ze zemí GCC. To přimělo Katar k budování vlastní autonomie v řadě oblastí a zajištění dodávek přes Írán a dále ve spolupráci s Tureckem a Ruskem. Což se Kataru ve výsledku velice úspěšně podařilo.

V Kataru se nachází největší americká vojenská základna na Středním východě, přesto Katar udržuje silné vazby s Íránem, hlavním regionálním soupeřem USA. Od roku 2017 sídlí v Kataru rovněž turecké vojenské jednotky.

Po soustředěném tlaku USA Saúdská Arábie na počátku 2021 potvrdila, že obnovuje diplomatické styky s Katarem. Poté, co se nepodařilo získat na Kataru ústupky a oslabit jeho vztahy s Íránem a Tureckem, ukázalo se, že bojkot naopak Saudské Arábii oslabuje její výnosy z vývozů do Kataru. To pomohlo urychlit diplomatické úsilí k ukončení izolace Kataru, kterou Spojené arabské emiráty, Bahrajn a Egypt rychle následovaly. Konec blokády je pozitivní pro stabilitu v regionu arabských zemí, která je narušována rozbouřenou situací mezi Izraelem a Palestinou. Katar, tak jako další like minded státy v regionu, stojí pevně na straně Palestiny. Katarské ministerstvo zahraničí potvrdilo, že nadále komunikuje s USA a Íránem, aby urychlilo pokrok v obnovení společného komplexního akčního plánu EU (JCPOA), jaderné dohody s Íránem, který Trump v roce 2018 opustil, ale který se Bidenova administrativa snaží obnovit. Katar udržující silné vazby jak s Íránem tak i USA, považuje sebe sama za efektivního prostředníka pro Katarem chtěný návrat USA do EU JCPOA. Katar rovněž udržuje úzké vztahy s Ruskem, jak bylo shora popsáno. Ruský prezident Putin popsal Katar jako „důležitého a spolehlivého partnera“ v regionu a tento vztah se má i nadále rozvíjet budováním silnějších společných obchodních a bezpečnostních zájmů. Obdobně se mají rozvíjet rostoucí obchodní vztahy s Čínou a Asií s aspektem na lukrativní projekty a obchod s uhlovodíky.

1.3 Obyvatelstvo

Počet obyvatel Kataru dosáhl v roce 2022 počtu 3 milionů. Hustota zalidnění je 125 osob na km². Podíl ekonomicky činného obyvatelstva je přibližně 60%. Katařané se na celkovém složení obyvatelstva podílí pouze zhruba 12 %. Cizinci s dlouhodobým pobytem se rekrutují jak z arabských zemí (především Egyptané, Súdánci, Syřané, Libanonci, celkem asi 17 %), tak z asijských zemí (Indové 24% %, Nepálci 16%, Filipínci 11%, Pákistánci 5%, Bangladéšané 5%, Srílančané 5%) a zbytek tvoří Evropané a Američané. Oficiálním náboženstvím v zemi je islám, islámské právo šaría je hlavním zdrojem legislativy. Katar je tolerantní k jiným náboženstvím a i ne-muslimové jsou oprávněni pracovat ve státních službách. Mezi Katařany je 95 % muslimů, z nichž je 92 % sunnitů a 8 % šiitů wahábovského směru, založeného na striktním dodržování zásad prvotního islámu.

Úředním jazykem je arabština, vedle ní je běžně používaná angličtina.

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Zrušení bojkotu uvaleného na Katar a zavedení vakcíny proti koronaviru dodalo katarské ekonomice v roce 2021 nové impulzy. Po reálném meziročním poklesu HDP o 3,6 % v roce 2020 (což byl pro Katar nejhlubší propad v historii) došlo v roce 2021 k obnovení reálného růstu HDP o 2,9 %. (EIU) Ekonomika rostla především v důsledku růstu globální poptávky po LNG, jakožto i díky dočasnému oživení světové ekonomiky v roce 2021. Postupné uvolňování omezení proti pandemickým opatřením bylo sice plánováno, nicméně s růstem nové mutace Omicron zůstala řada opatření v platnosti, což se promítá ponejvíc do nižší osobní spotřeby, nicméně neovlivňuje to výrobní spotřebu. Ekonomika bude benefitovat především z přínosů pořádání MS ve fotbale na konci roku 2022, což posílí cestovní ruch a ekonomické non-oil aktivity. Meziroční růst reálného HDP má dosáhnout 4,5 %.

Na tvorbě HDP se převážně podílejí výnosy z exportu zemního plynu, relativně velký podíl má i sektor služeb. Zajímavý je výhled zvyšujícího se podílu sektoru zemědělství v důsledku nuceného zavádění vlastní výroby po negativní zkušenosti s omezením dodávek v období embarga a pandemie.

Po dvou letech deflace v letech 2019 a 2020, jež byla zapříčiněna poklesem ekonomických aktivit a nízkými cenami na světovém trhu energií, se v roce 2021 naplnila predikce očekávatelného růstu spotřebitelských cen a míra inflace dosáhla 2,2%. Na inflační růst bude mít vliv i růst poptávky spojený s FIFA World Cup, kdy ceny stanovuje i v hotelích FIFA s extrémními kvotacemi. Dalším aspektem pro růst inflace je bezesporu rostoucí vývoj cen v oblasti energií a obzvláště růst cen potravin v mezinárodním měřítku. Míra inflace by tak měla v letošním roce dosáhnout 3,4 % a v letech 2023- 25 by měla oscilovat kolem hranice 2 %. Míra nezaměstnanosti se vlivem pandemie nepatrně zvýšila, ovšem v roce 2021 již zase klesla na 0,3% a letos a napřesrok je počítáno pouze s 0,2%.

Katar je díky svému nerostnému bohatství, i přes rostoucí diverzifikaci ekonomiky, silně závislý zejména na příjmech z exportu zemního plynu. Výnosy z prodeje ropy a zemního plynu (LNG) tradičně tvoří 70 % rozpočtových příjmů, představují 90 % exportů a podílí se zhruba 60 % na tvorbě katarského HDP. I přes krátkodobé výkyvy dané v minulosti zejména výkyvy cen těchto komodit na světových burzách, Katar naakumuloval kapitál, který dlouhodobě investuje v domácích i zahraničních aktivech. Správcem rezervních aktiv, která jsou odhadována na více než 150 % HDP, je Qatar Investment Authority (QIA), státní suverénní fond, který prostředky investuje v zahraničí prostřednictvím své dceřiné společnosti Qatar Holding. Vzdor vysoké poptávce po uhlovodíkových komoditách investuje do obnovitelných zdrojů, nových technologií a do vodíku.

Tabulka z MOP + navíc platební bilance, zadluženost/HDP.

Ukazatel	2019	2020	2021	2022	2023
Růst HDP (%)	0,8	-3	2,9	5	3,4
HDP/obyv. (USD/PPP)	94 029,70	89 935,70	93 910,00	100 530,00	104 790,0
Inflace (%)	-0,9	-2,6	2,3	3,6	2,5
Nezaměstnanost (%)	0,2	0,5	0,3	0,2	0,2
Export zboží (mld. USD)	72,9	53,4	80,1	115,3	111,6
Import zboží (mld. USD)	30	25,8	26,7	34,4	32,5
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	41,6	27,1	51,6	57,7	54,8
Průmyslová produkce (% změna)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Populace (mil.)	2,8	2,9	2,9	3	3
Konkurenceschopnost	X.63	14/63	17/64	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	03.VII	03.VII	03.VII	N/A	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Síla uhlovodíkového sektoru bude i nadále podporovat běžný účet, jehož bilance zůstane v převisu i pro budoucí období. Zbožová bilance bude plusová v důsledku globálního vývoje cen plynu a ropy a celkový obchodní obrát bude vyšší než v předcházejícím období. Rostoucí poptávka po LNG a globálně vysoké ceny posílí export uhlovodíkových komodit a příjmy z exportu budou mít zásadní vliv na Obchodní bilanci, jejíž podíl na tvorbě HDP vzroste z dosavadních 27,5% minimálně na 29%. V protikladu k tomu budou v plusové platební bilanci vykázány dílčí záporné položky a to na servisním účtu (především časové rozlišení úhrad platebními kartami) a na transferovém účtu, kde mají silný vliv remitentní převody. Pozitivní fiskální výhled je ovlivněn i silícími příjmy ze služeb a to především v dopravě a v turistice. Celkový vývoj v tomto odvětví bude umocněn Mistrovstvím světa ve fotbale na konci roku 2022.

Veřejné finance	2021
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	1,5
Veřejný dluh (% HDP)	75,4
Bilance běžného účtu (mld. USD)	17,9
Daně	2022
PO	N/A
FO	N/A
DPH	N/A

Fiskální přebytek má za rok 2022 dosáhnout 4,3% HDP z úrovně 1,3% v roce 2021. Aktivní saldo běžného účtu opět povyroste a to z 11,8 mld. USD v roce 2021 na 20,3 mld. USD v roce 2022. V procentuálním vyjádření oproti DPH tedy z 6,8% na 11 % respektive. Další rozmach lze předpokládat s ohledem na dramatický vývoj cen uhlovodíkových komodit na jedné straně ale i v důsledku zvýšených objemů exportu spojených se zvýšenou těžbou plynu ve východní části North Field a tím zvýšeným objemem exportu LNG. Dalším zdrojem státních příjmů by se mělo stát zavedení 5% DPH. Původně se počítalo s jejím zavedením již v roce 2022, nicméně v důsledku extrémního nárůstu cizinců přilétajících do Kataru v době konání Mistrovství světa a to i na krátké období, by nebylo možné kapacitně zvládnout vrácení této daně při jejich odletu ze země. Možné by to bylo při zapojení vysokého počtu úředníků, ale vyvstala otázka, co s nimi po odeznění šampionátu. Je tedy předpoklad, že k zavedení daně dojde až v roce 2023.

2.3 Bankovní systém

Sektor bankovníctví je v zemi mimořádně rozvinut a tvoří jej ze 17 bank, z nichž 9 je v katarském vlastnictví. Katarská centrální banka Qatar Central Bank, založená v r. 1993 na základech Qatar Monetary Agency, určuje bankovní a peněžní politiku v zemi. V době koronavirové pandemie snížila základní úrokovou sazbu na 2,5 %. Pro rok 2022 lehce stoupla na úroveň 2,8%. Katarský rijál je pevně navázán na USD a je pevně stanovená směnná relace QR 3,64 : US\$ 1,-. K posílení fiskální a obchodní bilance jsou vládní orgány zavázány k fixaci kursu, neboť uhlovodíkové komodity jsou denominovány v USD a navíc tento postup je zárukou pro investory a zároveň snižuje náklady případných státních půjček. I kdyby došlo na tlak vůči rijálu je Centrální banka vybavena dostatečnou devizovou rezervou ve výši USD 38,9 mld. a další intervenci by případně provedla Qatar Investment Authority disponující 300 mld. USD.

Nejvýznamnějšími bankami v Kataru jsou Qatar National Bank, Commercial Bank, Doha Bank, Qatar Islamic Bank, International Islamic, Al Khaliji, ze zahraničních bank HSBC (VB), Arab Bank Ltd. (Jordánsko), Mashreq Bank Ltd. (SAE) Standard Chartered Bank (VB), BNP Paribas (Francie), Bank Saderat (Írán), United Bank (Pákistán). Qatar Industrial Development Bank byla založena v r. 1997 a jedná se o specializovanou, státem vlastněnou instituci financující malé a střední podniky. Dle investičního zákona č. 13 z roku 2000 (a jeho novely z ledna 2019) je stále zakázáno podnikání zahraničního kapitálu v sektoru bankovníctví, pojišťovnictví a obchodních služeb, vláda však vytvořila instituci Qatar Financial Center, který tuto překážku překonává a je možno ji využít i pro založení nové zahraniční banky. Stávající zahraniční banky byly v Kataru založeny ještě před vyhlášením nezávislosti Kataru v roce 1971.

2.4 Daňový systém

Katar nemá zavedenu daň z příjmu, neplatí se tu (zatím) DPH, silniční daň, v zemi se neplatí spotřební daně (kromě daně na alkohol, tabákové výrobky, energetické nápoje a slazené nápoje, kde je zavedena tzv. „zdravotní“ daň, jinak označovaná jako daň z hříchu, ve výši 100% respektive 50%), ani není třeba platit zdravotní a sociální pojištění.

Katar má zavedenu daň ze zisku pro korporace (korporátní daň), která se pohybuje v rozmezí 10 až 35 %. Daň ze zisku má řadu výjimek, jsou od ní osvobozeny např. podniky založené jako přímé zahraniční investice. V rámci snahy přilákat zahraniční kapitál poskytuje Katar výhodné podmínky pro příliv zahraničních investic – levný plyn, elektřinu, nájemné pozemků, bezcelní dovozy zařízení podniků, bezcelní vývozy, ale také nulové daně ze zisku po určité předem schválené období (výjimka se uděluje na období 5–10 let), nedaní se rovněž platy cizinců – fyzických osob. Na úrovni Rady pro spolupráci arabských zemí v Zálivu (Gulf Cooperation Council - GCC) byl odsouhlasen záměr zavést v členských státech GCC - DPH ve výši 5 %. Zavedení pětiprocentní DPH bylo v Kataru plánováno v roce 2022, nicméně se všeobecně předpokládá, že dojde k posunu až na rok 2023.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

Katar je mimořádně závislý na zahraničním obchodu. Importy pokrývají většinu potřeb země. Hlavními obchodními partnery z EU jsou Itálie, Francie, Německo, Nizozemsko, Belgie, Španělsko. Zajímavé je postavení Polska jako 3. největšího dovozce ze zemí EU – především uhlovodíkové komodity. ČR naopak má nevýrazný dovoz z Kataru, nicméně ve vývozu je na 10. místě v podstatě se stejným objemem jako 9. Rakousko.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export z EU (mil. EUR)	7 575,10	8 052,90	11 362,50	7 356,10	8 085,90
Import do EU (mil. EUR)	4 740,90	5 777,60	5 816,20	4 438,90	6 902,90
Saldo s EU (mil. EUR)	-2 834,2	-2 275,2	-5 546,3	-2 917,2	-1 182,9

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy s ČR

Česko-katarská obchodní výměna má stoupající trend od roku 2010 (vzrostla pětinasobně). V roce 2020 dosáhla historicky nejvyšší hodnoty ve výši 3,4 mld. CZK (meziročně +27 %); z toho 95 % tvořily české exporty do Kataru. V roce 2021 došlo opět k poklesu na 2,65 mld. CZK, v prvním kvartále 2022 je zaznamenán zhruba stejný trend jako v roce 2021. Statistiku vzájemného obchodu do jisté míry zkreslují reexporty (cca 10 % obrátu).

	2017	2018	2019	2020	2021
Export z ČR (mld. CZK)	0,3	2,1	2,4	3,2	2,6
Import do ČR (mld. CZK)	2,6	0,3	0,3	0,2	0,3
Saldo s ČR (mld. CZK)	2,3	-1,8	-2,1	-3,1	-2,4

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Dovozy do Kataru meziročně vzrostly o 65 %. Katar ze zemí mimo EU nejvíce dováží z Číny (podíl 16,2 %), následuje USA (12,2 %), Indie (6 %), VB (4,6 %) a Turecko (4 %). Katar naopak nejvíce exportuje do Japonska a Číny (14,7 %), do Jižní Koreje (12 %) a Indie (11,5 %), SAE a zemí EU (6%).

	2017	2018	2019	2020	2021
Export ze zemí mimo EU (mil. EUR)	49 798,3	63 592,3	50 632,4	36 422,5	59 958,3
Import do zemí mimo EU (mil. EUR)	20 671,0	21 164,0	18 985,2	17 520,8	15 774,8
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	29 127,2	42 428,3	31 647,3	18 901,7	44 183,5

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Katar je významným investorem v zahraničí. ČNB stav ani toky přímých zahraničních investic z/do Kataru neeviduje. Data tudíž nejsou v současné době k dispozici. Katar masivně investuje prostřednictvím státního suverénního investičního fondu - Qatar Investment Authority (QIA), jenž je světově 11. nejbohatším fondem. Na přelomu letošního května a června se v Praze zástupci QIA účastnili Czech - GCC investičního fóra, kde jim bylo představeno investiční prostředí v ČR a zajímavé investiční příležitosti. V poslední době jsou pro Katar přitažlivé investice do inovativních oblastí, např. v energetice - rozvoj udržitelné energetiky, alternativních a obnovitelných zdrojů (vodík), ve farmaceutice a biotechnologiích nebo smart technologií a inovativních technologií v potravinářství a zemědělství. Na druhou stranu, katarská ekonomika se ve snaze o větší diverzifikaci postupně otevírá zahraničním partnerům a od roku 2019 zintenzivňuje snahu o přilákání zahraničních investic do země. Tuto funkci zajišťuje katarská agentura na podporu investic (IPA). Agentura upřednostňuje specifické obory jako "life sciences", potravinová bezpečnost, zemědělství či vodní hospodářství, výroba vody, aj., které mají rozvíjet místní talent a dovednosti.

V současné době je připravována bilaterální dohoda o podpoře a ochraně investic. První expertní jednání proběhlo v Dauha v roce 2021 a další jednání se má uskutečnit letos v Praze. Dne 21. 6. 2022 byla v Dauha, ministrem financí Stanjurou a jeho katarským protějškem podepsána Dohoda o zamezení dvojímu zdanění.

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

EU má se státy GCC od roku 1988 podepsanu smlouvu o spolupráci (Cooperation Agreement). Od roku 1990 probíhá jednání o vytvoření zóny volného obchodu mezi EU a GCC, jednání dosud nebyla zakončena vzhledem k malé ochotě GCC otevřít svůj trh.

Smlouvy s ČR

Dohoda mezi Českou republikou a Státem Katar o leteckých službách byla podepsána v průběhu návštěvy ministra zahraničních věcí Karla Schwarzenberga v Kataru dne 18. 1. 2012. Dále jsou v jednání následující dohody mezi Českou republikou a Státem Katar: 1. Dohoda o ochraně a podpoře investic 2. Dohoda o zamezení dvojímu zdanění 3. Technická jednání vztahující se k bilaterální dohodě o zamezení dvojímu zdanění byla dokončena v roce 2019 a dohoda je po procedurální stránce připravena k podpisu. Očekává se, že k podpisu dojde nejpozději v létě 2022. Co se týče dohody o ochraně a podpoře investic, došlo již k zahájení technických jednání expertních týmů obou zemí a to v Dauha na konci listopadu 2021, její realizace může být odvislá od legislativy EU, pokud dojde k posunu ve smlouvě o spolupráci mezi GCC a EU, čemuž EU v posledním období přikládá zvláštní důraz.

3.4 Rozvojová spolupráce

Stát Katar jako bohatá země není adresátem rozvojové pomoci, ale sám poskytuje pomoc buď přímo, nebo účelově (pomoc Palestincům, pomoc Libanonu po válce v roce 2006, pomoc v Darfúru, obětem v různých zemích světa v důsledku ničivých zemětřesení a povodní atd.) anebo prostřednictvím různých mezinárodních organizací s celosvětovou nebo regionální působností. Výše rozvojové pomoci činí 0,7 % HDP ročně.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

► Automobilový průmysl

Od roku 2002 probíhá export automobilů Škoda a dnes tvoří přes 7 % českých exportů do Kataru (vítězství v tendru na vozy taxislužby v Doha). Problémem je neuspokojená poptávka v důsledku nedodávek způsobených problémy ve výrobě, chybějící čipy anebo plasty atd. V budoucnu by se zde v souvislosti s plánovaným rozvojem hromadné dopravy mohly uplatnit autobusy poháněné na plyn. Potenciál mají též nákladní automobily, stavební a speciální technika (čisticí a kropicí vozy), náhradní díly k automobilům a pneumatiky.

► Energetický průmysl

Těžba a zpracování ropy a zejména plynu zůstává přes určitou diverzifikaci stěžejním ekonomickým sektorem. Státní společnost Qatar Petroleum plánuje další masivní rozšíření rafinerie na výrobu zkapalněného zemního plynu, jako byla v Ras Laffan. Tento petrochemický komplex se stal největším svého druhu na světě a zvýšená poptávka v Evropě po LNG si vyžádá další investice miliardové investice do stejného druhu výroby. České firmy by se mohly uplatnit subdodávkami bezešvého potrubí, armatur, ventilů, pump, kompresorů a měřicí / řídicí techniky obzvláště v souvislosti se záměrem dlouhodobých odběrových kontraktů LNG.

► Stavební průmysl

Po získání pořadatelsství MS světa v kopané v r. 2022 nastartoval Katar mohutný investiční boom. Do roku začátku šampionátu má být proinvestováno okolo 220 mld. USD na infrastrukturní projekty v oblasti dopravy, energetiky, vodního hospodářství a bydlení. Projekty zahrnují např. vybudování národního železničního systému včetně metra (25 mld. USD), rozšíření letiště až na kapacitu 50mil. cestujících ročně (10 mld. USD), rozšíření kapacity přístavu (7 mld. USD), přemostění zálivu v hlavním městě (1 mld. USD). Tento proces bude i nadále pokračovat, protože Katar usiluje o diverzifikaci své ekonomiky a bude i nadále investovat do projektů spojených se službami, především do zařízení cestovního ruchu. Čeští dodavatelé by se mohli uplatnit podstatně vyššími subdodávkami stavební, osvětlovací a klimatizační techniky, chladících zařízení, elektrických rozvodů, ocelových konstrukcí, osobních i nákladních výtahů, či stavebních a izolačních materiálů, stavebním sklem atd. Statistika vypovídá, že uplatnění českých firem v tomto odvětví postupně stoupá, nicméně celkový potenciál je podstatně robustnější.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Katar dováží až 90 % potravin, přičemž jejich sortiment na zdejším trhu stále ještě zaostává za nabídkou ve vyspělých zemích. Ač došlo k mohutnému posunu v době blokady Kataru ze strany sousedních zemí. Z české produkce by uplatnění mohlo najít mléko (sušené, kondenzované i UHT), sýry, nevěpřové uzenářské výrobky včetně konzerv, dětské výživy, nealko nápoje, instantní polévky a omáčky, čokoláda a cukrovinky, produkty zdravé výživy, a podobně.

► Ostatní

Trh se spotřebním zbožím má i v Kataru stabilně rostoucí tendenci, což ve spojení s masivní kupní silou místních spotřebitelů vytváří potenciál pro české dodavatele. Existují dvě skupiny spotřebitelů, majetní lokální občané a vysoko příjmoví cizinci, pro které je důležitější než cena výrobku jeho image, originalita a zajímavost a širší vrstva středně příjmové klientely, která posuzuje výrobek poměrem cena / výkon. Potenciál zde má české sklo. Doposud se neprosadilo nápojové, větší úspěch byl zaznamenán u dekorativního oloveného skla, nicméně se stavebním boomem a zařizováním dalších domácností je celkový potenciál velmi slibný. Podstatně vyšší možnosti se otevírají v oblasti tradiční české výroby, jako jsou šperky a bižuterie. Předpoklady má i kosmetika, výrobky farmaceutického průmyslu, zdravotnický materiál a lékařské přístroje. Své místo má na trhu rovněž luxusní textil, bytové doplňky, umělé květiny, umělecká díla (obrazy, sochy), hudební nástroje, designový nábytek a taktéž hračky. Potenciál má spolupráce v oblastech turistiky, lázeňství a zdravotnictví. Velkým impulzem bylo zavedení přímé letecké linky Dauha – Praha v roce 2017.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

České zboží a služby mají na katarském trhu šanci na úspěch, pokud jsou cenově konkurenceschopné, originální a inovativní, např. vyspělé technologie a systémy. Prodej musí být doprovázen špičkovým marketingem, vzhledem k velké konkurenci na trhu, jenž je vysoce saturovaný. Specifikem místního podnikatelského prostředí je skutečnost, že zahraniční podnikatelské subjekty nemohou na trh vstupovat napřímo, ale prostřednictvím místního zprostředkovatele či obchodního partnera. Tím má být katarský občan, který by měl vlastnit minimálně 51 % společného podniku. V případě pouhého prodeje/distribuce zboží prostředník ze zákona nutný není. V praxi však většina firem i v tomto případě využívá místní agenty či distributory s příslušnými licencemi, marketingem a znalostí lokálního trhu a prostředí, případně do země vyšle svého obchodního zástupce.

4.2 Oslovení

Kontaktování firem či úřadů v Kataru „na dálku“, např. e-mailem, či telefonicky, bez předchozí osobní známosti, nefunguje. Pro prvotní kontakt je ideální se do teritoria vydat osobně – např. v rámci návštěvy veletrhu, výstavy, či konference. Dobře funguje osobní doporučení, např. prostřednictvím již etablovaných firem, obchodníků či prostředníků. Pomoci s navázáním prvotního kontaktu může i zastupitelský úřad - obchodně-ekonomická diplomat/ka může předat kontakt, domluvit schůzku, atd.

4.3 Obchodní schůzka

První jednání mezi potenciálními partnery se obvykle koná v Kataru, standardně v kanceláři místního partnera. Další schůzky a jednání je často možné absolvovat již i méně formálně, např. v restauraci či kavárně. Je zcela běžné, že katarský partner např. po jednání v kanceláři pozve zahraničního hosta na oběd, který poté i uhradí. Dary při prvním jednání vyžadovány nejsou, ale jsou pozitivně vnímány. V případě dobrých vyhlídek a vážného zájmu o spolupráci většinou po návštěvě českého obchodníka v Kataru dojde na návštěvu katarského partnera v ČR. Je zapotřebí počítat s tím, že prvotní návštěva teritoria k úspěšnému završení obchodu zpravidla stačit nebude. Ve většině případů bude zapotřebí teritorium navštěvovat opakovaně, a to poměrně často. V závislosti na velikosti, složitosti a typu obchodu mohou od prvního jednání až do proplacení kontraktu uplynout dlouhé měsíce, případně roky. V Kataru se obchody často dělají „mezi přáteli“. Navázání osobního vztahu s obchodním zástupcem/partnerem se očekává. Na prvním „seznamovacím“ jednání tak může být kromě vlastního obchodního jednání věnován poměrně velký prostor soukromému životu, včetně dotazů na věk, rodinný status, děti, osobní zájmy a koníčky, náboženskou orientaci atd.

Od západních obchodních zástupců se očekává formálnější úbor (oblek/kravata) v případě jednání na veřejných institucích (ministerstva, státní korporace, atd.), méně formální (sako/košile/ rozhalenka) v případě B2B jednání. Vizitky jsou poměrně rozšířené, zejména zástupci místních veřejných institucí je však někdy nemají.

Vzhledem k místnímu přístupu k času by neměl zarazit pozdní příchod místního partnera na jednání. Půlhodinové zpoždění není považováno za nezdvořilé, v případě že se opozdilec za pozdní příchod alespoň formálně omluví. Od západních návštěvníků se však očekává dochvilnost. Běžné je domlouvání schůzek a jednání operativně, i v řádu dnů, či dokonce pouhých hodin před jednáním. Zrušení domluvené schůzky i na poslední chvíli není považováno za neslušné – očekává se, že partner omluvu přijme s klidem, projeví porozumění a bude schopen se operativně domluvit na náhradním termínu. Návštěvník Kataru by se neměl nechat překvapit i opakovaným přerušováním jednání, např. vyřizováním telefonátů či krátkými rozhovory katarského partnera např. s kolegy, kteří budou volně vstupovat do kanceláře v průběhu jednání. Takové chování je v místním prostředí zcela běžné a není považováno za nezdvořilé. Co se týče projevů emocí v průběhu jednání – samozřejmě to do značné míry závisí na individuálním naturelu dotyčného, avšak v zásadě platí, že sebeovládání a mírnění přílišných projevů emocí při obchodním jednání či na veřejnosti je považováno za ctnost.

Vzhledem k dominantnímu postavení mužů v rámci převážně patriarchální kuvajtské společnosti nalezneme v čele velkých společností, na vysokých manažerských postech a v technických profesích převážně muže, kteří povedou převážnou většinu obchodních jednání v Kataru. Ideální je tak do Kataru vysílat jednací týmy vedené muži – přítomnost ženy v týmu však není problém.

Zejména při opakované návštěvě teritoria a úspěšně postupující spolupráci je poměrně běžné pozvání zahraničního firemního zástupce do domu místního partnera. Pokud se bude jednat o Katařana, přijde zřejmě o vymezený prostor v domě, který je určen k posezení mužů, oddělený od zbytku domu, kde se pohybují ženy (manželka/y, dcera/y). Oblíbená jsou rovněž pozvání na obědy a večeře do restaurací, či do rozšířených čajoven a kuřáren (vodní dýmka). V případě přátelštějšího vztahu může následovat například i pozvání k projížďce lodí po moři spojené s rybařením, či návštěvě víkendového domku u moře spojené například se společenským podnikem.

4.4 Komunikace

V arabském prostředí je většinou preferována přátelská a neformální komunikace. Po seznámení se běžně oslovuje křestním jménem s oslovením „Mr.“ (např. Mr. Fahad, Mr. Peter), případně méně formálně pouze křestním jménem. Oslovování příjmením je pro místní nezvyklé. Většina místních obchodníků či vyšších firemních manažerů a zástupců ovládá velmi solidní angličtinu, tudíž není nutné brát na jednání tlumočníka se znalostí arabštiny. K vhodným tématům rozhovoru, kterými je možné vyplnit prostoje v samotném obchodním jednání, patří například počasí, (pozitivní) první dojmy z Kataru, (vhodné) dotazy na zem, jeho kulturu a společnost atd.

Naopak nedoporučujeme vést konverzace na citlivá témata související s politikou či islámem s osobami, které dobře neznáme. Po navázání osobního kontaktu lze ke komunikaci využít všechny běžně používané formy, včetně e-mailu, telefonátu, apod., jednoznačně nejrozšířenější forma komunikace v zemi je však v současnosti prostřednictvím mobilní aplikace WhatsApp, a to překvapivě i v obchodním či úředním styku.

4.5 Doporučení

Respektujte místní zvyklosti a pravidla související s kulturou a náboženstvím – znalostí a ohleduplností si získáte respekt místních. Čas v Kataru plyne pomaleji a pracovní tempo je volnější – prioritu mají rodinné aktivity a velký prostor je věnován scházení se s přáteli, často u příležitosti velkorysých pokrmů, jejichž konzumaci je věnován značný prostor. Naučte se pracovat s přístupem místních k času a připravte se na to, že od vás může být naopak očekáván „západní“ přístup k času, tzn. dochvilnost.

4.6 Státní svátky

Katar má množství pohyblivých svátků, jejichž přesné stanovení je odvislé od lunárního roku, nicméně se přesto určuje pouze několik dní předem muslimskými institucemi na základě Islámského anebo Hijra kalendáře.

Nejvýznamnějším pohyblivým svátkem, trvajícím 1 lunární měsíc se zkrácenou pracovní dobou a výrazně omezenou výkonností v důsledku půstu od východu slunce do jeho západu, je svatý měsíc Ramadán. Vzhledem k omezené výkonnosti v průběhu Ramadánu se toto období k navazování obchodních kontaktů nedoporučuje. Pracovní doba státních institucí je v intervalu od 7:00 až 14:00 hod. a od neděle do čtvrtka. Soukromý sektor pracuje od 8:00 do 12:00 a od 16:00 do 20:00 hod. Obchody jsou otevřeny od 8:00 do 12:00 a pak od 16:00 nebo 17:00 do 21:00 až 22:00, v pátky až od 13 hodin do 24,00, některé obchody nepřetržitě. Dny pracovního volna jsou pátek a sobota pro úřady a obchodní firmy, výroba má zavřeno jen v pátek, maloobchod jede nepřetržitě.

Dalšími svátky jsou:

- 1 Eid Al-Fitr - pohyblivý svátek, trvá tři dny a navazuje na Ramadán, muslimové v západních zemích jej srovnávají s Vánocemi
- 1 Eid Al-Adha - následuje přibližně 70 dní po Eid Al-Fit
- 1 Den nezávislosti - 3. 9.
- 1 Státní svátek – National Day - 18. 12.
- 1 Nástup Emíra do úřadu – 27. 6.
- 1 Bank Holiday – 1. 3.
- 1 Národní sportovní den – druhé úterý v únoru

Katar je muslimskou zemí, kde se neslaví Nový rok ani křesťanské svátky.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Legislativa ukládá mít na jakoukoli hospodářskou aktivitu v Kataru místního agenta, příp. založit obchodní společnost (stát se podílníkem). Tzn. provozování distribučních, produkčních nebo jiných hospodářských center zahraničních firem. Dále se jedná o účast zahraničních firem ve veřejných tendrech. Pro přímou dodávku zboží odběrateli agent ze zákona není nutný. Výběr vhodného partnera je rozhodujícím faktorem při vstupu na trh. Agent je ustaven uzavřením exkluzivní agenturní smlouvy a za předem domluvenou provizi realizuje prodej a distribuci zboží či služeb zahraniční společnosti na místním trhu. Nevyžaduje se ustavení žádné právní entity v Kataru, je to vhodná varianta zejm. pro pouhý prodej/distribuci zboží či služeb v zemi.

Katar je vázán jednotným celním sazebníkem Rady pro spolupráci arabských států v Zálivu (Gulf Cooperation Council – GCC), který stanovuje společný vnější tarif ve výši 5 % pro většinu zboží dováženého do států GCC. Osvobozeny od cla jsou některé základní potraviny, léky nebo zdravotnické prostředky. Na tabákové výrobky se vztahuje clo ve výši 100 %. U dodávek zboží z masa nutno přiložit tzv. Halal Certificate. Podle zvykového práva jde o porážku zvířete podříznutím hrdla dutým nožem. V podstatě v celé Evropě se zásadně maso nechává na jatkách odkrvovat tímto způsobem.

Začátkem roku 2019 došlo k uvalení speciální, tzv. daně z hříchu ("sin tax") na některé zdraví škodlivé výrobky. Zejména jde o tabákové výrobky (100 % přírážka), sycené a slazené limonády (50 %) a energetické nápoje (100 %). V lednu 2019 byla zavedena rovněž 100 % přírážka i na alkoholické nápoje.

Zboží obsahující min. 50 % komponentů ze zemí GCC je dováženo bezcelně.

Musí být přiložena faktura, položkový seznam a certifikát původu.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Zahraniční investoři či podnikatelé v Kataru nejčastěji využívají tzv. „**Limited Liability Company**“, neboli LLC (obdoba české s.r.o.). Jedním z partnerů musí být katarský občan s min. podílem 51 %. Podíl na zisku nemusí korespondovat s podílem na vlastnictví společnosti. Je tedy možné rozdělení zisků např. v poměr u 90 % pro zahraničního partnera, 10 % pro katarského partnera. Zahraniční partner může mít i přes menšinový vlastnický podíl dominantní vliv na každodenní chod společnosti i důležitá rozhodnutí. Počet vlastníků může být 1 – 50, při založení není požadován žádný minimální kapitál společnosti.

Další možností je založení tzv. **dočasné pobočky společnosti**. Výhodou je, že ji lze ze 100 % vlastnit zahraničním subjektem. Založení je vázáno na získání kontraktu u státní/polostátní katarské entity. Ukončením kontraktu zaniká, ačkoliv je možné i prodloužení či převod na jiný, např. návazný kontrakt. Nevýhodou je, že klient je ze zákona povinen zadržet 10 % z veškerých plateb kontraktorovi v tzv. zadržovacím fondu, ze kterého jsou kontraktorovi prostředky uvolněny až po úspěšném dokončení kontraktu.

V případě, že zahraniční společnost získá vícero kontraktů od několika klientů, doporučuje se založit tzv. **mezinárodní inženýrsko-poradenskou kancelář**, neboli (International Engineering Consultancy Office – IECO), která umožňuje trvalé působení v zemi. Odpadá tak zákonná povinnost klienta zadržovat 10% plateb kontraktorovi.

Variací je obchodní zastoupení či kancelář, tzv. **Representative Trade Office (RTO)**. RTO má však zákonem velmi úzce vymezené pole působnosti – nelze jej např. využít pro import zboží či služeb, ani pro obchodní operace s cílem vytváření zisku. V praxi tak slouží zejména pro marketingové a reklamní účely zahraniční společnosti v Kataru, např. v období ještě před získáním kontraktu. Další možností je např. **kapitálový vstup** do katarské akciové společnosti, založení pobočky nebo společnosti pod záštitou katarského vědeckotechnického parku či založení/registrace společnosti v tzv. katarském finančním centru. Zejména pro high-tech společnosti může být zajímavou možností registrace společnosti v katarském VTP (Qatar Science and Technology Park – QSTP).

Autonomní svět podnikání se svými vlastními pravidly a soudy v Kataru představuje tzv. katarské finanční centrum, neboli Qatar Financial Centre (QFC), které je na katarské obchodní legislativě zcela nezávislé a podléhá pouze svému vlastnímu legislativnímu, daňovému a regulatornímu rámci založeném na britských a mezinárodních standardech a konvencích. Jednoznačnou výhodou je 100 % zahraniční vlastnictví společnosti, možnost repatriace 100 % zisků, a možnost mít sídlo v Kataru.

5.3 Marketing a komunikace

Rozšířeným místním marketingovým nástrojem je inzerce v tisku, reklamní spoty zaměřené přímo na katarský trh na místních televizních stanicích jsou spíše vzácností. Převážně je k vidění televizní reklama širšího regionálního zaměření na příslušných TV stanicích (zejména původem z Egypta, Libanonu, KSA či SAE). Na segment spotřebitelů starších 50 let (zejména ženy) je v televizní reklamě vhodné cílit v arabském jazyce. Střední a mladší generace sledují často anglickou mutaci místní televize. Běžná je i reklama na internetu. Řada katarských firem má své webové stránky, avšak zdaleka jim nevěnují takovou pozornost jako české firmy. Webové stránky obecně v Kataru nemají stejně velký význam, jako v ČR či Evropě. Naprostou nezbytností naopak je propagace firmy/výrobku prostřednictvím sociálních médií – nejvíce rozšířená je inzerce/propagace na FB a instagramu. Pro některé typy zboží (např. móda) údajně v Kataru bez instagramového účtu nemá smysl podnikat - zejména Katařané v mladším a středním věku sledují své oblíbené značky a módní influencery prostřednictvím jejich instagramových účtů. V neposlední řadě nesmíme zapomenout na mimořádné postavení ústní komunikace (tzv. Word of Mouth či WoM marketing), která má mezi místní katarskou komunitou tradičně silné postavení. V prostředí velmi malé země s miniaturní a semklou populací se informace ústy šíří bleskovou rychlostí. Tento způsob šíření informací (i dezinformací) dále umocňuje síla působení sociálních médií, v Kataru mimořádně oblíbených.

Častou formou propagace jsou u spotřebního zboží předváděcí či výstavní akce (ochutnávky v supermarketech apod.), které využívají zejména zahraniční importéři. Lze také vidět reklamu na billboardech nejprestižnějších značek, a to především v těsné blízkosti hlavních nákupních středisek.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Patentová ochrana je poskytována systémem registrací pro počáteční období 10 let, dále může být požádáno o prodloužení patentu na období dalších 5 let. Je možno si nechat patenty také licencovat. Obchodní značku je možno dát zaregistrovat na období 10 let a obnovit na dalších 10 let. Pokud není značka používána více než 5 let, může se zainteresovaná strana obrátit na soud se žádostí o zrušení obchodní značky pro původního registranta. Registrace dává vlastníkově exkluzivní právo užívat ochranné značky na zboží či služby, na které je registrována. Zákon upravující problematiku ochrany duševního vlastnictví č. 7 byl uveden v platnost v roce 2002, nahrazující původní zákon č. 25 z roku 1995. Dle zákona je ochrana poskytována na původní literární a umělecká díla, bez ohledu na hodnotu, kvalitu, účel či způsob uměleckého ztvárnění těchto děl.

Ochrana je na tato díla:

- 1 knihy, brožury a jiné tiskoviny;
- 1 díla, předložená v ústní podobě jako přednášky, projevy, kázání apod.;
- 1 divadelní a hudební práce, choreografické a pantomimické provedení;
- 1 audiovizuální práce;
- 1 fotografická a podobná díla;
- 1 počítačové programy apod.

Zákon upravuje také tresty za porušení, kterými mohou být pokuty od 30 000 do 100 000 QAR (8 240–27 500 USD) a tresty vězení v trvání 6–12 měsíců. Zákon je spravován Autorským úřadem.

5.5 Trh veřejných zakázek

Veřejné zakázky jsou zadávány ve formě tendrů a jsou ze zákona uveřejňovány na internetových stránkách katarského ministerstva financí. V roce 2016 byl přijat nový zákon o veřejných tendrech (Law no. 24 of 2015 on Regulation of Tenders and Auctions), kterým byla zrušena dosavadní praxe, kdy o tendrech rozhodoval Central Tenders Committee a Local Tenders Committee v závislosti na výši hodnoty tendru. Nový zákon systém decentralizoval a nyní o tendrech rozhodují jednotlivé vládní instituce, které je vypisují, resp. jejich vlastní výběrová grémia. Celý proces formálně zajišťuje a dozoruje ministerstvo financí, na jehož internetových stránkách lze informace o všech tendrech dohledat on-line. Přihlásit se do tendru mohou většinou pouze již registrované společnosti. Někdy je vyžadováno, aby společnost, příp. její produkty, byly na tzv. "vendors list". Celý tendrový proces vyžaduje silného agenta schopného zvládnout nepsaná pravidla hry a úspěch zejména u investičních celků spočívá v dlouhodobém etablování vyslaného představitele firmy. Vzhledem k ostré konkurenci je nutno věnovat i formální stránce mimořádnou pozornost. Prospekty předávat v arabské nebo anglické verzi, cenovou kalkulaci při dopravní paritě CIF nebo C&F Doha v USD. Pro získání pevného spojení je v oblasti nutný dlouhodobý osobní kontakt. V zemi je málokdy používáno odvolání na další než zmíněné Incoterms, nebo jiné obecné dodací podmínky. Velká část úpravy vazeb je ponechána na důvěře partnerů. Značnou váhu mají dohody o podmínkách obchodu uzavřené ústní formou. Obecně shrnuto katarské subjekty nejsou většinou ochotny věnovat se zdoluhavému „papírování“, spíše jsou zvyklé akceptovat některou z mnoha všestranně připravených nabídek.

ZÚ Kuvajt během uplynulého roku zaznamenal množící se pokusy o podvod na českých firmách s využitím fiktivních veřejných zakázek. Stejně zkušenosti zaznamenává již nově zřizovaný ZÚ Dauha.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Katarský právní řád velmi málo upravuje smluvní obchodní vztahy. V praxi je ještě značný podíl smluv založených na důvěře a ne písemně, platí to zejm. pro dlouholeté partnery. To nelze doporučit, v případě neshod chybí obchodní zákoník upravující jinak písemně neupravené obchodní vztahy. Soud pak posuzuje spíše intuitivní stránku věci. Vychází ze znalostí místních podmínek, projednává případy zásadně v arabštině. Mizivé procento cizinců má úspěch i v evidentně jasných hospodářských sporech. Obchodní spory lze rovněž řešit prostřednictvím obchodní komory, která může sehrát roli soudce a napomoci vyřešit případ. Většina dovozců v zemi akceptuje neodvolatelný dokumentární akreditiv jako nejspolehlivější platební nástroj. Dokumentární inkaso (D/P) nelze doporučit vzhledem k dlouhé době dopravy zboží a možnosti změn v potřebách odběratele, resp. riziku odmítnutí zboží.

ZÚ Kuvajt opakovaně zaznamenal pokusy o podvod na českých firmách. Např. nabídky zprostředkování účasti ve (fiktivní) veřejné zakázce vyhlášené katarským ministerstvem s tím, že je předem nutno zprostředkovatelskému subjektu uhradit různé registrační a administrativní poplatky. Katarské státní instituce obvykle nevyužívají zprostředkovatelské privátní subjekty (agenty), aby oslovovali potenciální zájemce. Podezřelou okolností jsou i chybné údaje na oficiální dokumentaci, např. nepřesný název státu, zadávajícího ministerstva, popř. neexistující telefonické či e-mailové spojení, odkaz na podvržené stránky neexistujících katarských státních institucí. Stejně poznatky má i nově zřizovaný ZÚ Dauha.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Pro vstup a pobyt na území cizího státu musí občané ČR splňovat podmínky stanovené jeho zákony. Ke sdělování aktuálních podmínek vstupu a pobytu na území cizího státu je příslušný zastupitelský úřad daného státu. Ministerstvo zahraničních věcí ČR proto doporučuje českým občanům, aby si před cestou ověřili u zastupitelského úřadu Kataru (katarské velvyslanectví v Berlíně), který je příslušný i pro ČR, zda se podmínky pro vstup a pobyt nezměnily. Čeští občané, cestující do Státu Katar jako turisté, obdrží po svém příjezdu do Státu Katar (letišť, pozemní přechod i přístav) tzv. vízum po příjezdu. Jde o bezplatné povolení vstupu do země.

Jedinou podmínkou zůstává platný cestovní pas minimálně dalších 6 měsíců od doby plánovaného opuštění Kataru. Toto vízum může být jednorázovým vstupem na 30 dní pobytu (s možností prodloužení o dalších 30 dní) nebo vícevstupní vízum na 90 dní pobytu s dobou platnosti až 180 dnů. (Česká republika byla zařazena mezi 34 zemí, jejichž občané mohou pobývat v Kataru až 90 dní v rámci 180 dnů, o typu víza rozhoduje země původu žadatele.) Imigrační úředník může při vstupu prověřovat způsob dopravy zpět z Kataru (např. zpáteční letenku) a dostatek finančních prostředků (funkční platební kartu nebo dostatečnou hotovost cestovatele).

Přihlašovací povinnost je splněna automaticky, jakmile cizinec překročí hranice, je zanesen do databáze imigračního úřadu, který po celou dobu jeho pobytu velice pečlivě sleduje délku pobytu v zemi. Jednoměsíční „visit visa“ je možno prodloužit o další měsíc, ovšem pokud se tak neučiní v dané lhůtě (minimálně 5 dnů před posledním dnem platnosti víza), za každý den bez platného víza se platí penále. Při odjezdu ze země je možné rovněž ze strany místních úřadů vymáhat úhradu veškerých pohledávek, např. zaplacení pokuty za dopravní přestupek atd., protože veškeré údaje tohoto typu se soustřeďují v databázi centrálního imigračního úřadu.

Podrobnosti případně naleznete na webové stránce Ministerstva vnitra Státu Katar (www.moi.gov.qa).

Dovoz drog, alkoholických nápojů, erotické literatury a videonahrávek, vepřového masa a výrobků z něho, jakož i veškerého zboží "made in Izrael" je zakázán.

V současné době se víza do Kataru českým subjektům běžně nevydávají.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Katar je země závislá na zahraniční pracovní síle vzhledem k celkovému počtu místního obyvatelstva, které nestačí pokrývat potřeby země v souladu s potřebami ekonomického rozvoje.

Pracovat lze v různých odvětvích průmyslu i služeb, ale pro cizince platí povinnost pracovního povolení. Toto pracovní povolení může však zajistit pouze místní sponzor, mající katarskou státní příslušnost, ať již osobně, nebo jako katarská registrovaná firma. Nejlepších podmínek pracovních včetně výše platu dosahují zejména odborníci z USA, Velké Británie, Německa, Francie a dalších západoevropských zemí. Podmínky a odměna se významně liší jak dle oboru, tak i dle zaměstnavatele.

V Kataru je celá řada zdravotních zařízení, která jsou k dispozici rezidentům i návštěvníkům. Návštěvníci však musí za léčení ve státních nemocnicích platit. Rezidenti, kteří mají platnou zdravotní kartu (HMC Health Card), mají ošetření za nominální cenu. K dispozici je rovněž široká síť soukromých zdravotních zařízení.

5.9 Veletrhy a akce

Katar není klasickou veletržní destinací. V místě pořádané „veletrhy“ nemají mezinárodní přesah, jsou malého rozsahu a jsou zaměřeny především na prodej spotřebního zboží koncovému zákazníkovi. Veletrhy spotřebního zboží jsou pořádány většinou v únoru a v březnu.

Dominantním pořadatelem je Qatar National Convention Centre.

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Pro Katar je akreditován ZÚ ČR v Kuvajtu - viz webové stránky Velvyslanectví České republiky v Kuvajtu (mzv.cz). Zastupitelský úřad ČR v Kuvajtu (ZÚ Kuvajt) byl otevřen v r. 1965 a má úroveň velvyslanectví s diplomatickou, konzulární a obchodní působností pro státy Kuvajt a Katar. Současným pověřeným a zplnomocněným velvyslancem je Mgr. Jaroslav Siro. Veškerá činnost spojená z působností v Kataru bude postupně převedena na zřizovaný ZÚ Dauha.

Agentury CzechTrade, CzechInvest a CzechTourism v Kataru ani v Kuvajtu nemají zastoupení.

Velvyslanectví ČR v Kuvajtu:

- 1 Lokalita: čtvrť Khaldiya, blok 1
- 1 Poštovní adresa: Ghazza Street, House 31B, Kuwait
- 1 Mezinárodní volací znak pro Kuvajt je 00965.
- 1 Telefonní spojení na ZÚ: sekretariát, víza, informace: 2252 9018; fax: 2252 9021;
- 1 e-mail ZÚ: kuwait@embassy.mzv.cz,
- 1 konzulární a vízový úsek: consulate_kuwait@mzv.cz
- 1 Pracovní doba: neděle – čtvrtek 7:45 až 16:15 hod.
- 1 Mapka úřadu je k dispozici na webové stránce ZÚ: www.mzv.cz/kuwait.

Velvyslanectví ČR v Kataru:

- 1 Lokalita: Onaiza 65, Doha
- 1 Poštovní adresa: Villa No. 60, Street 953 Ibn Roshd, Onaiza 65, Doha, Qatar P.O.Box: 13206
- 1 Mezinárodní volací znak pro Katar: 00 974
- 1 Telefonní spojení na ZÚ: zatím není v provozu
- 1 e-mail ZÚ: zatím není v provozu

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

- ┆ Emergency assistance (policie, požárníci, záchranná služba): 999 z jakéhokoli telefonního čísla v Kataru.
- ┆ Worldwide Emergency Number: 112
- ┆ Havárie vody a elektřiny: 991
- ┆ Informace o telefonních číslech: 180

Letiště Doha (předvolba pro Katar: +974):

- ┆ všeobecné informace: 465-6666
- ┆ informační přepážka: 465-6347
- ┆ odlety a přílety: 465-6347

Banky: ┆ Ahli Bank of Qatar: 432-6611 ┆ Arab Bank: 438-7777 ┆ BNP Paribas: 437-8378 ┆ Commercial Bank: 449-0222 ┆ Doha Bank Ltd.: 445-6600 ┆ HSBC: 438-2100 ┆ International Bank of Qatar: 447-3700 ┆ Qatar National Bank: 440-7407

Směnárný: ┆ Almana Exchange: 462-1450 ┆ Alfardan Exchange and Finance: 440-8214 ┆ National Exchange: 441-6403 ┆ City Exchange: 443-5060 ┆ Gulf Finance and Exchange: 441-5692 ┆ Habib Qatar International Finance: 432-8853

Kurýrní služby: ┆ ARAMEX: 450-6611 ┆ DHL: 458-7888 ┆ FedEx: 466-1722 ┆ TNT: 462-2262 ┆ UPS: 432-2444

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

- 1 Ministerstvo zahraničních věcí: www.mofa.gov.qa
- 1 Ministerstvo vnitra: www.moi.gov.qa
- 1 Ministerstvo energetiky a průmyslu: www.mei.gov.qa
- 1 Ministerstvo financí: www.mof.gov.qa
- 1 Ministerstvo kultury a sportu: www.mcs.gov.qa
- 1 Ministerstvo zdravotnictví: www.moph.gov.qa
- 1 Ministerstvo náboženství a záležitostí islámu: www.islam.gov.qa
- 1 Ministerstvo mládeže a sportu: www.mcs.gov.qa
- 1 Ministerstvo hospodářství a obchodu: www.mec.gov.qa
- 1 Ministerstvo spravedlnosti: www.moj.gov.qa
- 1 Ministerstvo administrativního rozvoje, práce a sociálních záležitostí: www.adlsa.gov.qa
- 1 Ministerstvo pro plánování, rozvoje a statistiku: www.mdps.gov.qa
- 1 Ministerstvo školství a vyššího vzdělávání: www.moe.edu.qa
- 1 Ministerstvo místní správy a životního prostředí: www.mme.gov.qa
- 1 Ministerstvo dopravy a komunikací: www.motc.gov.qa
- 1 Sekretariát pro rozvojové plánování: www.planning.gov.qa
- 1 Ministerstvo obrany: www.gco.gov.qa

Hospodářská komora: Obchodní komora Kataru je nejstarší obchodní komorou ve státech GCC (založena v r. 1963) a má velmi významné postavení. V představenstvu komory se střídají představitelé nejvlivnějších obchodnických rodin. Obchodní komora Kataru má k dispozici základní informace o registrovaných firmách, jejich kapitálu, platnosti licencí, majitelích apod., ale také informace obecného obchodního charakteru.

Qatar Chamber P.O.Box 402, Doha - Katar tel: 974-455-9111 fax: 974-466-1693, 466-1697 e-mail: qcci@qatar.net.qa, info@qcci.org

Banky a finanční instituce:

- 1 Qatar Central Bank: www.qcb.gov.qa
- 1 Qatar National Bank: www.qnb.com.qa
- 1 Qatar Financial Center: www.qfc.com.qa

Média:

- 1 QNA - Qatar News Agency (hlavní tisková agentura): www.qnaol.net
- 1 arabský deník Al-Watan: www.al-watan.com
- 1 arabský deník Al-Sharq: www.al-sharq.com
- 1 arabský deník Al-Raya: www.raya.com
- 1 anglický deník Gulf Times: www.gulf-times.com
- 1 anglický deník The Peninsula: www.thepeninsulaqatar.com
- 1 televize Al-Jazeera: www.aljazeera.net